

סוגרים שבוע

מספרים ש...

חבל לנסות

"אחינו המסו את-לבבנו לאמר עם גדול נרם מִמֶּנּוּ" (דברים א, כח) הם התאמנו שם מהבוקר, אך הפעם הם דווקא נהנו מיום המטווחים. המפקדים חילקו אותם לארבע קבוצות ובזמן שקבוצה אחת נכנסה להתאמן, הורשו שאר החיילים במחלקה לנוח בסככה שהקימו. הספורט היחידי שלהם היה לרוץ מהסככה לאזור המטווח...

לקראת הצהריים, כשהיה כבר צמא, מיהר דוד לכיוון הברזייה שעמדה קרוב אליהם. הברז נתקע ודוד ניסה לתקן אותו, אך כעבור כמה דקות הוא פשוט התייאש. כשחזר לכיוון הסככה, הבחין בחייל נוסף שעשה את דרכו לכיוון הברזייה. "חבל על המאמץ", דוד צעק לכיוונו, "אין סיכוי שתצליח לתקן אותי". החייל השתכנע והתקדם חזרה לכיוון הסככה.

כעבור מספר דקות יצאה קבוצת חיילים מאזור המטווח. הם עשו את דרכם לכיוון הברזייה, אך לפני שהספיקו להגיע הם שמעו לעצת החיילים בסככה, שהמליצו להם לחסוך באנרגיות. כולם השתכנעו חוץ מחייל אחד – דניאל. הוא לא התייחס אליהם בכלל והמשיך בנחישות לכיוון הברזייה בניסיון לתקן את הברז.

לבסוף הוא הצליח. כאשר הבחינו בכך שאר חיילי המחלקה הם התקדמו לכיוונו. "כיצד הצלחת לעשות זאת?" שאל דוד בהתפעלות. דניאל הוציא לפתע את אטמי האוזניים. "סליחה", הוא השיב בחיך, "לא הצלחתי לשמוע אותך, מה אמרת?..."

פיתחים שולחן שאלות לדיון משפחתי

משפט צדק – "שִׁמְעוּ בֵּין אֲזוּיֹכֶם וּשְׁפֹטֵתֶם צֶדֶק בֵּין

אִישׁ וּבֵין אֲזוּיֹ וּבֵין גֵּרֹ" (א, טז) – מה דעתכם על מערכת המשפט במדינת ישראל בהשוואה למערכות מקבילות בעולם? האם לדעתכם קיימות אפילו משפטיות על רקע דתי, עדתי, לאומי? כיצד קרה שמדינתנו של העם היהודי שופטת לפי החוק האנגלי, הטורקי, הגרמני ואחרים, ולא לפי החוק העברי? מה הדרך לשנות את המצב?

הפחד – "אֲזוּיֵנוּ הַמָּסוּ אֶת לִבְבֵנוּ... וְאָמַר אֲלֵכֶם לֹא

תִּעֲרָצוּן וְלֹא תִירָאוּן מֵהֶם" (א, כח-כט) – מה גורם לבן אדם לפחד מדבר מסוים? האם יש משהו שאתם מפחדים ממנו? (המוות, רופא שיניים, לדבר לפני ציבור, חושך, כלבים, ג'וקים, אחר...). האם יש דבר חיובי שהפחד תורם לחיים? במה הוא פוגע בהם? מהי הדרך להתגבר על פחד?

מתוך הפרשה

תקציר הפרשה: משה נושא נאום לעם הכולל נושאים רבים: מצוות ירושת הארץ * העמדת השופטים * חטא המרגלים * המסעות בעבר הירדן בדרך לכניסה לארץ * מלחמת סיחון ועוג * נחלת שניים וחצי השבטים בעבר הירדן וחזוק העם ויהושוע מנהיגו.

הדרך אל הארץ - פאסיביות או אקטיביות?

בתחילת הפרשה מופיעה הבטחה לעם ישראל "ראה נתתי לפניכם את הארץ בואו ורשו את הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם.

מה צריכה להיות תגובתנו להבטחת ה'?

האם אנו צריכים "לסמוך" על אלוקים שיקיים את הבטחתו ויתן לנו את הארץ, ועד שזה יקרה לא מוטלת עלינו חובת כיבוש ויישוב הארץ, או שאולי עלינו לומר: אכן, הקב"ה הבטיח לנו את ארץ ישראל, אבל המשך הפסוק - "בואו ורשו את הארץ", מלמד כי עלינו מוטלת החובה לממש באופן מעשי את ההבטחה ולדאוג לקיומה.

בשאלה יסודית זו קיימת מחלוקת עקרונית בין השקפות שונות בציבור הדתי. מחד גיסא, יש הטוענים כי אסור היה לעם ישראל לעשות פעולות מעשיות בעניין העליה לארץ ישראל והיציאה מהגלות כיוון שהאפשרות היחידה לצאת מהגלות, לעלות ארצה ולהקים מדינה תלויה אך ורק ברצון ה' שיתבטא בביאת משיח צדקנו. גישה זו נוכל למצוא אצל חוגי נטורי קרתא וחסידות סאטמר.

מאידך גיסא, יש מגדולי ישראל, ביניהם הרבנים קלישר, אלקלעי, הראי"ה קוק ועוד רבים אחרים הטוענים "אתחלתא דגאולה ודאי הולכת ומופיעה לפנינו... לעת עתה הולכים ומתגלים... ע"י פועלים המוכשרים לכונן את המעשים הללו" (הראי"ה קוק, חזון הגאולה, עמ' קצ"ט).

על פי גישה זו אנו נמצאים בתהליך של גאולה ו**חובתנו** לקחת חלק בהגשמתה. הקמת מדינת ישראל התאפשרה הודות לגישה שדגלה בפעולה אקטיבית למען הקמת המדינה והגשמת חזון הגאולה.

כל ציווי הקב"ה הנאמרים לעם ישראל בתורה כוללים שני היבטים: ציווי והבטחה. ההבטחה איננה אמורה למנוע את הפעולה המעשית ואיננו אמורים לשבת ולחכות עד שדברים יקרו מעצמם. הקב"ה נתן לנו את הארץ ונשבע שנקבל אותה ואנו יורשים אותה ומתיישבים בה.